

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní Mgr. Jitkou Zavřelovou ve věci

žalobce: **V. K. L.**,
státní příslušník Vietnamské socialistické republiky,
t. č. X,
zastoupený Organizací pro pomoc uprchlíkům, z.s.,
se sídlem Kovářská 939/4, 190 00 Praha 9,

proti
žalované: **Krajské ředitelství policie Středočeského kraje**,
se sídlem Masarykova 884, 288 29 Nymburk,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 5. 2019, č. j. KRPS-145125-18/ČJ-2019-010025,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí, jímž byl žalobce podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve

znění účinném od 14. 8. 2017 (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zajištěn za účelem správního vyhoštění. Doba zajištění byla stanovena na 60 dnů.

2. Žalovaný napadené rozhodnutí odůvodnil tím, že žalobce při pobytové kontrole dne 23. 5. 2019 nepředložil žádný doklad totožnosti, pobýval na území České republiky bez platného pobytového oprávnění a vědomě neuposlechl zákaz pobytu v trvání jednoho roku, ačkoli si rozhodnutí o správním vyhoštění převzal za účasti tlumočníka dne 17. 9. 2016 a věděl, co je jeho povinností. Žalovaný se zabýval užitím mírnějších donucovacích opatření, shledal však, že by nebyla možná ani účelná. Žalobce svým dosavadním přístupem prokázal, že nehodlá respektovat právní normy České republiky, a neskýtá tedy záruku, že bude plnit povinnosti uložené správním orgánem. Pokud jde o délku trvání zajištění, zohlednil žalovaný předpokládanou složitost přípravy výkonu správního vyhoštění, neboť je nutné ověřit totožnost žalobce a požádat o vydání náhradního cestovního dokladu. Je třeba zajistit letenku nebo vyjednat průvoz žalobce přes jiné státy Evropské unie; nejsou však známy překážky na straně domovského státu bránící převzetí žalobce.
3. Žalobce v úvodu žaloby obecně uvádí výčet ustanovení zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a dalších právních předpisů, jež měl žalovaný porušit. Konkrétně žalobce tvrdí, že žalovaný žalobce zajistil, aniž by zkoumal možnost užití mírnějších prostředků ve smyslu § 123b zákona o pobytu cizinců. Žalovaný měl více možností, jak se vypořádat se situací žalobce, přesto přikročil k nejpřísnější možné variantě. Je pravdou, že věrohodnost žalobce je oslabena, neboť ten si byl vědom, že mu bylo uloženo správní vyhoštění, avšak nevystoval z důvodu, že neměl finanční prostředky ani cestovní doklad. Žalobce žije ve vietnamské komunitě v Praze, tudíž nahlášení místa pobytu a dostavení se k policejnímu orgánu by pro něj nepředstavovalo problém. V jeho případě měl tedy žalovaný aplikovat některé z mírnějších opatření (např. povinnost zdržovat se na konkrétní adrese nebo povinnost hlásit se na policii ve stanovené době), které by v jeho případě bylo dostatečné. Žalobce navrhuje zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení žalovanému k dalšímu řízení.
4. Ve vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že žalobce odmítal sdělit svou totožnost, která byla spolehlivě zjištěna teprve podle otisků prstů, u nichž byla zjištěna shoda s předchozími údaji. Na území České republiky nežije žádná žalobcem vyživovaná osoba ani osoba, se kterou by sdílel společnou domácnost, naopak celá jeho rodina žije ve Vietnamu. Nevlastní zde žádný majetek a nemá společenské a kulturní vazby na Českou republiku. Stanovená doba 60 dnů je minimální k zajištění náhradního cestovního dokladu pro realizaci vyhoštění.
5. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Vady, k nimž by byl povinen přihlídnout z moci úřední, soud neshledal.
6. Ve věci soud rozhodl bez nařízení jednání, neboť žalobce i žalovaný výslovně prohlásili, že s projednáním věci bez jednání souhlasí (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).
7. Ze správního spisu zjistil soud následující podstatné skutečnosti. Dne 23. 5. 2019 bylo s žalobcem zahájeno správní řízení ve věci správního vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 9, písm. c) bodu 1 zákona o pobytu cizinců, neboť byl dne 22. 5. 2019 zadržen

v souvislosti s úkony trestního řízení policejním orgánem, kterému nepředložil žádný cestovní doklad. Lustrací bylo zjištěno, že žalobce je uveden v evidenci nežádoucích osob s platností zákazu pobytu na území Evropské unie od 23. 9. 2016 do 8. 10. 2017 a dne 17. 9. 2016 převzal rozhodnutí o správním vyhoštění, pravomocné ke dni 23. 9. 2016. Doba zákazu vstupu na území členských států Evropské unie byla stanovena na jeden rok.

8. Součástí spisového materiálu je protokol o výsledku žalobce ze dne 23. 5. 2019, do kterého žalobce ke své osobě uvedl, že přicestoval nejprve do Slovenské republiky, kde pobýval v letech 2012 až 2016 na pracovní vízum, poté se přesunul do České republiky. Oficiálně nikde nepracoval, převážně bydlel ve v. t. S. v Praze. Jeho rodina (manželka a dvě děti) žijí ve Vietnamu, mají tam společný dům. Dále žalobce doznal, že neměl platné povolení k pobytu na území České republiky, rozhodnutí o správním vyhoštění ze dne 17. 9. 2016 převzal a bylo mu přetlumočeno, cestovní doklad ztratil, ale neví kdy, a ztrátu nikde nenahlásil. Nevystoval z toho důvodu, že ještě potřeboval vydělat nějaké peníze. Povolení k pobytu v některé jiné členské zemi Evropské unie nemá ani tam nemá žádné rodinné příslušníky. Ke svému pobytu žalobce sdělil, že na území České republiky nemá žádnou trvalou adresu, je bez stálého pobytu. Na dosud poslední adresu v obci O. u K. už se vrátit nemůže. Finanční prostředky mu stačí jen pro základní obživu, proto vyloučil, že by mohl složit finanční záruku, ani nezná nikoho, kdo by ji mohl složit za něj. Žalobce také prohlásil, že si není jistý, zda by mohl vždy splnit povinnost osobně se hlásit na policii ve stanovené době.
9. Z úředního záznamu Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, oddělení obecné kriminality ze dne 24. 5. 2019 a souvisejícího protokolu o zadržení osoby podezřelé ze dne 22. 5. 2019 soud zjistil, že žalobce byl zadržen v návaznosti na prohlídku jiných prostor a pozemků v obci O., č.p. X, kde ve stodole docházelo ze strany osob vietnamské státní příslušnosti k nelegální porážce prasat a následnému zpracování masa. Věc byla šetřena pro podezření ze spáchání přečinů ohrožování zdraví závažnými potravinami a jinými předměty, neoprávněného podnikání a týrání zvířat.
10. Podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců je policie oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání.
11. Podle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců zvláštním opatřením za účelem vycestování cizince z území (dále jen „zvláštní opatření za účelem vycestování“) je
 - a) povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly,
 - b) složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním (dále jen „finanční záruka“) cizincem, kterému je zvláštní opatření za účelem vycestování uloženo; peněžní prostředky za cizince může

složit státní občan České republiky nebo cizinec s povoleným dlouhodobým anebo trvalým pobytem na území (dále jen „složitel“), nebo

c) povinnost cizince osobně se hlásit policii v době policií stanovené.

12. Podle § 123b odst. 2 a 3 zákona o pobytu cizinců zvláštní opatření za účelem vycestování lze uložit, je-li důvodné nebezpečí, že cizinec v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění k vycestování z území nevycestuje. O druhu a způsobu výkonu zvláštního opatření za účelem vycestování rozhoduje policie. Při rozhodování o uložení zvláštního opatření policie zkoumá, zda jeho uložení neohrozí výkon správního vyhoštění, a přihlíží k dopadům tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince.
13. Žalobce namítá nesplnění podmínek pro jeho zajištění, konkrétně poukazuje na subsidiaritu zajištění, jehož důsledkem je omezení osobní svobody, ve vztahu k méně citelným opatřením, s nimiž zákon počítá a která by měla mít přednost.
14. Soud připouští, že vydání rozhodnutí o zajištění cizince podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců je skutečně nejprísnejší zajišťovací opatření, které zákon v této souvislosti upravuje, a které znamená podstatný zásah do osobní svobody jednotlivce. Každý takový zásah musí být podroben testu proporcionality, tedy musí mít jednoznačný zákonný podklad, musí sledovat legitimní cíl, který je v demokratické společnosti nezbytný, a musí být přiměřený (po vyhodnocení závažnosti obou v kolizi stojících základních práv). Zákonný základ je zřejmý z citace příslušných právních norem a sledovaný cíl, tj. odstranění nebezpečí, že případné rozhodnutí o správním vyhoštění může být mařeno, anebo může být ztěžován jeho výkon, je jistě legitimní a předvídatelný. Správní orgány a následně soudy dále zkoumají, zdali by jinými opatřeními, nedotýkajícími se základních práv a svobod, nemohlo být dosaženo stejného cíle, který je v tomto případě sledován zajištěním cizince na dobu 60 dnů.
15. Je nutno podotknout, že žalovaný se mírnějšími alternativami zajištění důsledně zabýval a v napadeném rozhodnutí vysvětlil, z jakých důvodů k jejich užití nepřistoupil. Soud se s tímto hodnocením plně ztotožňuje a dodává, že vychází nejen z listinných důkazů, ale především z obsahu samotné výpovědi žalobce. K jednotlivým zvláštním opatřením lze uvést následující.
16. Nahrazení zajištění (ve smyslu fyzické detence osoby) uložením povinnosti hlásit místo pobytu, zdržovat se v něm, a to i pro účely pobytové kontroly, by podle názoru soudu nezaručovalo naplnění sledovaného účelu. Předpoklad takové disciplinovanosti na straně cizince by musel odpovídat jeho dosavadnímu přístupu k plnění povinností vyžadovaných zákonem. Dosud však žalobce nerespektoval povinnost nahlásit své ubytování, vycestovat z území Evropské unie a ohlásit ztrátu cestovního dokladu. S příslušnými orgány žalobce prakticky nespolečupracoval, v rámci pobytové kontroly dne 22. 5. 2019 dokonce nejprve uvedl jiné jméno a datum narození, tedy pokusil se policejní orgán ohledně své totožnosti oklamat. Žalobce se pohybuje ve vietnamské komunitě (patrně i na více místech), neboť za dobu svého pobytu nikde neměl stálé bydliště a nemá zde rodinné příslušníky, kteří by jej mohli ubytovat. Legální zaměstnání žalobce nemá, ostatně ani mít nemůže, proto zdrojem jeho obživy je příležitostná výpomoc dalším cizincům mimo rámec pracovněprávních vztahů. Za těchto okolností nelze přistoupit na zcela nekonkrétní příslib žalobce, že nahlášení adresy by pro něj nepředstavovalo problém.

17. Rovněž tak nejsou splněny podmínky pro uplatnění opatření ve smyslu § 123b odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, tedy složení tzv. finanční záruky. Žalobce podle svých vlastních slov má v současnosti prostředky jen na základní obživu a kategoricky vyloučil možnost složení peněžní částky. Nemá v České republice žádný majetek, pohledávky ani závazky. Žalobce také uvedl, že nezná nikoho, kdo by finanční zálohu mohl složit za něj. V kontextu ostatních skutkových zjištění není důvod o tomto prohlášení žalobce pochybovat. Žalovaný nepochybil, pokud uzavřel, že nahrazení zajištění finanční zárukou v tomto případě nepřichází v úvahu.
18. Žalovaný se vyjádřil také k třetí zákonné možnosti, přičemž podle této varianty lze cizinci stanovit povinnost osobně se hlásit policii v době policií stanovené. Soud souhlasí s žalovaným, že z dosavadního jednání žalobce vyplývá neúcta k právnímu řádu České republiky a neochota se podrobit jakémukoliv správnímu opatření. Nelze opomenout zavinění žalobce na vzniklém stavu (ztrátu cestovního dokladu, nedostatek finančních prostředků k návratu) a jeho povědomost o hrozících následcích. Podstatné je také to, že sám žalobce se k této možnosti vyjádřil velmi vyhýbavě, v podstatě nedokázal slíbit, že by byl schopen tuto povinnost vždy splnit. Rovněž v žalobě výslovně a sebekriticky připustil, že jeho věrohodnost je oslabena. Avšak právě na celkové věrohodnosti povinné osoby je toto zvláštní opatření založeno. Žalobce podle svého vyjádření nemá dostatečnou motivaci ve stanovené době se hlásit policejnímu orgánu a soud nemůže přijmout úvahu, že by blíže neurčený okruh známých a krajanů žalobce napříště „ukáznil“ a pomohl mu plnit uvedenou povinnost. Ani toto opatření by zjevně nedávalo záruku, že sledovaný účel bude naplněn, proto je odůvodněn závěr žalovaného, že v případě žalobce již bylo nutno přistoupit k nejprísnějšímu opatření, tj. k zajištění žalobce v zařízení k tomu určeném. Příslušný žalobní bod není důvodný.
19. Dále soud konstatuje, že nemůže za samostatný a projednatelný žalobní bod považovat obecnou výhradu, že napadené rozhodnutí je v případě žalobce nepřiměřené, a tedy v rozporu s § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, a to ani v kontextu na jiném místě žaloby v jiné souvislosti učiněné zmínky, že správní orgán by měl „*vyhodnotit osobní, majetkové a rodinné poměry žalobce*“. Uvedená výhrada totiž není podpořena naprosto žádnou skutkovou ani právní argumentací. Dostatečně konkrétním žalobním bodem není ani výčet ustanovení správního řádu a dalších právních předpisů, jež měl žalovaný porušit. Podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. musí žaloba kromě obecných náležitostí podání (§ 37 odst. 2 a 3) obsahovat žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné. Smyslem uvedení konkrétních žalobních bodů je jednoznačné určení rámce požadovaného soudního přezkumu (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 – 58, a také a usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 3. 2018, č. j. 10 Azs 65/2017 – 72). Není na místě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci advokáta žalobce (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu čj. 4 As 3/2008-78).
20. Z výše uvedených důvodů soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

21. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalovanému, který byl ve věci úspěšný, žádné náklady nad rámec jeho běžné činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 15. července 2019

Mgr. Jitka Zavřelová, v. r.
soudkyně